श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - दिसम्बर, २०१८

कक्षा- शास्त्री-२ (SEM-3)	**प्रश्नपत्रम्** - ६	**गुणाः** - ७०
विषयः - रामानुजवेदान्तः	**कोड- CC- 2.3.6**	**समयः** - ०२ तः ०५
दिनाङ्कः - १०/१२/२०१८	**सन्दर्भग्रन्थः**- तैत्तिरीयोपनिषद्-ऐत्तरेयोपनिषद् (रामानुजभाष्य)	

॥ प्रथमान्वितिः ॥

प्र-१ गद्यखण्डद्वयं प्रपूर्य सभाष्यं व्याख्यानं कुरुत । १०

१. यच्छन्दसामृषभो .... आवहन्ती वितन्वाना ॥

२. ऋतं च स्वाध्याय .... तद्धि तपस्तद्धि तपः ॥

३. शीक्षां व्याख्यास्यामः .... शीक्षाध्यायः ॥

प्र-२ एकस्य भाष्यानुगुणं व्याख्यानं कुरुत । १०

१. शिष्यानुशासनं यथाभाष्यं अनुशास्यताम् ।

२. शिक्षावल्याः सारः लेख्यः ।

॥ द्वितीयान्वितिः ॥

प्र-३ मन्त्रद्वयं यथाभाष्यं व्याख्यात । १०

१. ब्रह्मविदाप्नोति परम् । तदेषाभ्युक्ता । सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म । यो वेद निहितं गुहायां परमे व्योमन् ।

२. यतो वाचो निवर्तन्ते, अप्राप्य मनसा सह आनन्दं ब्राह्मणो विद्वान् न बिभेति कदाचन ।

३. विज्ञानं यज्ञं तनुते । कर्माणि तनुतेऽपि च । विज्ञानं दैवास्सर्व । ब्रह्म ज्येष्ठमुपासते ॥

प्र-४ एकस्य समाधानं कुरुत । १०

१. आनन्दमीमांसा मीमांस्यताम् ।

२. भृगुवल्याः सारः सङ्गृह्णीयः ।

॥ तृतीयान्वितिः ॥

प्र-५ मन्त्रद्वयं व्याख्यात । १०

१. आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीत् । नान्यत्किञ्चनमिषत् । स इक्षत लोकान्तु सृजा इति ।

२. स एतेन प्रज्ञेनात्मनास्माल्लोकादुत्क्रम्यामुष्मिन् स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाप्त्वामृतः समभवत् समभवत् ।

३. तत्स्त्रिया आत्मभूतं गच्छति । यथा स्वभङ्गं तथा । तस्मादेनां न हिनस्ति । सास्यैतमात्मानमत्रगतं भावयति ।

प्र-६ एक एव समाधेयः । **१०**

१. ऐतरेयोपनिषदः शान्तिमन्त्रः व्याख्येयः ।

२. ऐतरेयोपनिषदः सारः लेख्यः ।

॥ चतुर्थान्वितिः ॥

प्र-७ दशप्रश्नानां लघूत्तराणि यच्छत । **१०**

१. एतेरेयोपनित् कं वेदमनुसरति?

२. एतेरेयोपनिषदः द्रष्टा ऋषिः कः ?

३. ऐतरेयोपनिषदः द्वितीयं नाम किम्?

४. कः अग्रमासीत्?

५. ऐतरेये आत्मा अर्थात् कः ?

६. पुत्ररूपेण कः जायते?

७. भृगुवल्यां कति अनुवाकाः?

८. वरुणस्य पुत्रः कः ?

९. वरुणं भृगुः किमपृच्छत्?

१०. कथं वातः पवते ?

११. कीदृशस्य आनन्दप्राप्तिः भवति?

१२. कः असन्नेव भवति?

१३. कः परम् आप्नोति?

१४. स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां स्वर्गप्राप्तिः इति कः वदति?

१५. कस्मात् आकाशः सम्भूतः?